

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119214033
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6119214033.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Jána Slobodníka, v spore žalobcu P. D., nar. X.XX.XXXX, bytom Č.O. XXX, zastúpeného JUDr. Ladislavom Törökom, advokátom AK so sídlom v Rožňave, Šafárikova 8 proti žalovanej O. B., nar. X.X.XXXX, bytom A., O. XXX, zastúpenej JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou AK so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie 13, o zaplatenie 1.800 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava z 18. augusta 2019 č.k. 8C/10/2019 - 49 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie vo výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1.800 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalovanej, ktorá od žalobcu prijala plnenie na základe neprávoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2017, sp. zn. 11Co/357/2016, ktoré bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. apríla 2018, a ktoré žalovaná žalobcovi napriek jeho výzve na vrátenie plnenia, nevrátila.

2. Súd prvej inštancie týmto uznesením zároveň rozhodol, že žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov konania.

3. Konštatujúc, že žalobca v priebehu konania zobral žalobu späť v celom rozsahu vzhľadom na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20. februára 2019, sp. zn. 11Co/166/2018, ktorým bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni 1.771,81 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti, vrátane výroku o trovách konania, bol rozsudok zrušený a vrátený súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, aplikujúc § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 zák. č. 160/2016 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd prvej inštancie konanie zastavil vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť a žalovaná súhlasila so späťvzatím žaloby, uplatniac si trovy konania poukazom na to, že žalobca podal žalobu predčasne, a tým spor neuvážene vyvolal.

4. Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou § 257 CSP. Dôvodil, že „Aplikácia predmetného ustanovenia zodpovedá osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a má výnimočný charakter, a to v konkrétnej procesnej situácii, keď v predmetnej veci v čase podania žaloby, žaloba bola podaná dôvodne a žalobcovi, keďže rozhodnutie, ktorým bol zaviazaný plniť žalobkyni, nenadobudlo právoplatnosť, ale bolo zrušené, a po zrušení predmetného rozhodnutia mu vznikol dôvod pre podanie predmetnej žaloby, t. j. v čase podania žaloby dôvod daný bol, aj keď je pravdou, že následne bolo vo veci opätovne rozhodnuté, kedy bol žalobca zaviazaný plnením voči žalobkyni, ale už v inej výške.“

5. Proti výroku o trovách konania tohto uznesenia podala včas odvolanie žalovaná z odvolacích dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t.j. z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasne namietla, že napadnuté uznesenie obsahuje nedostatočné poučenie. Navrhla zrušiť uznesenie v jeho napadnutom výroku o trovách konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Žalovaná vo svojom odvolaní namietla nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia argumentujúc, že toto neobsahuje žiaduce odôvodnenie a nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd vyhodnotil vhodnosť aplikácie § 257 CSP. Žalovaná mala za to, že zo strany žalobcu nebol daný dôvod pre podanie žaloby v tomto konaní a z tohto titulu sa nestotožňuje so záverom súdu, že žaloba bola v čase jej podania dôvodná. Zopakovala, že žalobca žalobu podal predčasne a spor neuvážene vyvolal a neskôr ho žiadal zastaviť z dôvodu, ktorý žalovaná rovnako nespôsobilá. Podčiarkla, že žalobca na základe Dohody o uznaní dlhu zo dňa 5.9.2017 splatil žalovanej sumu v celkovej výške 1.800 eur, toto plnenie nemožno charakterizovať ako bezdôvodné obohatenie, lebo aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.2.2019 sp.zn. 11Co/166/2018 potvrdil nárok žalovanej o zaplatenie 1.771,81 eur s príslušenstvom voči žalobcovi, pričom vo zvyšnej časti nebolo ešte Okresným súdom Rožňava v konaní sp.zn. 9C/118/2012 rozhodnuté. Ďalej žalovaná vo svojom odvolaní namietla správnosť aplikácie § 257 CSP tvrdením, že v tomto prípade neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa. V tejto súvislosti poukázala na Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. februára 2009 sp. zn. 4MCdo 2/2008 a argumentovala, že v tomto prípade nie sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa aj preto, lebo ťaživá finančná situácia žalovanej je výraznejšia ako finančná situácia žalobcu, keďže je poberateľom starobného dôchodku a ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, čo bolo preukázané v konaní Okresného súdu Rožňava sp.zn. 9C/118/2012 (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 3.7.2018 sp.zn. 3Co 22/2018), naviac v tomto sporovom konaní je žalobca zastúpený právnym zástupcom.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej, označiac za správne uznesenie Okresného súdu Rožňava zo dňa 19.8. 2019 č.k. 8C/10/2019 - 49 a nedôvodné odvolanie žalovanej, navrhol, aby odvolací súd bod II. výrokovej časti uznesenia podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zopakoval, že podľa § 137 písm. a) CSP požadoval zaplatenie sumy 1.800 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, lebo žalovaná prijala plnenie na základe neprávoplatného rozhodnutia, teda bez právneho dôvodu, vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/357/2016, ktoré bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky zrušené. Stotožnil sa s názorom súdu v uznesení, že žaloba zo strany žalobcu bola dôvodná, lebo predošlé rozhodnutie, na základe ktorého mal žalobca plniť žalobkyni, nenadobudlo právoplatnosť, ale bolo zrušené, a na základe toho vznikol žalobcovi nárok na vrátenie zaplatenej sumy, ktorú však žalovaná odmietla dobrovoľne vrátiť, a tak bol daný dôvod pre podanie predmetnej žaloby. Poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2017, sp. zn. II.US 18/2016, § 226 CSP a § 228 ods. 2 CSP tvrdil, že s ohľadom na skutočnosť, že následne bolo vo veci opätovne rozhodnuté a žalobca bol zaviazaný plnením voči žalobkyni avšak v inej výške, súd správne skutkovo i právne posúdil vec, ak rozhodol o nepriznaní náhrady trov žiadnej zo strán sporu s poukazom na § 257 CSP, čo aj jasne a zreteľne odôvodnil.

7. Žalovaná v replike na vyjadrenie žalobcu k jej odvolaniu v celom rozsahu zotrvala na dôvodoch odvolania, ako aj na svojej argumentácii. Vyjadrila nesúhlas s právnym názorom žalobcu, že prijala od neho plnenie bez právneho dôvodu, ak ho žalobca spája výlučne len s rozsudkom Krajského súdu Košice z 26.4.2017 sp.zn. 11Co/357/2016, ktorý bol Najvyšším súdom v konaní sp. zn. 7Cdo 203/2017 zrušený, lebo žalobca opomenul právny úkon, a to Dohodu o uznaní dlhu zo dňa 5.9.2017 (ďalej len „Dohoda“), ktorej validita spomenutým súdnym rozhodnutím napadnutá nebola, jej platnosť a účinnosť nebola podmienená právoplatnosťou súdneho rozhodnutia, a teda žaloba podaná žalobcom dôvodná nebola. Zdôraznila, že žalobca priebeh tohto súdneho konania riadi a podmieňuje výsledkami rozhodovania súdov viacerých inštancií, základom ktorých je konanie sp. zn. 9C/118/2012 vedené na Okresnom súde Rožňava. Žalobca totiž najprv uznal svoj dlh voči žalovanej písomnou Dohodou, neskôr sa domáhal vrátenia poskytnutého plnenia v zmysle Dohody v tomto konaní a následne, s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp.zn. 11Co/166/2018, vzal žalobu v tomto konaní späť. Týmto žalovaná poukázala na nedôvodnosť a zbytočnosť tohto konania, preto jej v zmysle § 256 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania. Opätovne podčiarkla, že v danom prípade je povinný znášať trovy žalobca, ktorý toto konanie neuvážene vyvolal a následne zastavil, a tak za zastavenie konania žalobca, lebo procesne ho nespôsobilá žalovaná. Tvrdiac, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie o

trovách konania nevyplýva, na základe akých dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania, teda odôvodnenie uznesenia neobsahuje zásadné vysvetlenie pre takýto výnimočný postup, žalovaná znovu namietla, že v tejto časti súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces.

8. Žalobca v duplike uviedol, že na svojom vyjadrení zo dňa 8.10.2019 trvá. K argumentu žalovanej, že žalobca so žalovanou uzavrel dňa 5.9.2017 Dohodu o uznaní dlhu doplnil, že táto dohoda vychádzala z neskôr (po uzavretí Dohody) Najvyšším súdom Slovenskej republiky zrušeného rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.4.2017 č.k. 11Co/357/2016 - 396, v článku II. sa uvedená dohoda výslovne odvoláva na neskôr zrušené rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, pričom bez existencie a právnych účinkov uvedeného rozhodnutia by žalobca k uzavretiu Dohody o uznaní dlhu nepristúpil, nakoľko pri jej uzatváraní vychádzal z prezumpcie správnosti rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, ktorá zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/203/2017 odpadla. Podľa názoru žalobcu z uvedených dôvodov možno jeho konanie považovať za konanie v omyle, ktoré vyplynulo zo zákonom stanovenej prezumpcie správnosti súdneho rozhodnutia a z uvedeného dôvodu považuje Dohodu o uznaní dlhu za neplatnú, a preto nie je možné a ani spravodlivé sankcionovať ho ako stranu povinnosťou uhradiť trovy súdneho konania. Napokon upozornil, že okamžite po tom, čo mu bol doručený rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.2.2019 č.k. 11Co/166/2018 - 465 pristúpil k späťvzatiu žaloby, čím docielil ďalšie nenavýšovanie nákladov žalovanej v podobe trov právneho zastúpenia v konaní vedenom Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 8C/10/2019.

9. Odvolací súd (§ 34 CSP) na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 v spojení s § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné. Nie sú však splnené podmienky pre zmenu napadnutého uznesenia, ale uznesenie je potrebné v jeho napadnutom výroku o trovách konania zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, pretože súd prvej inštancie svojim nesprávnym postupom znemožnil sporovým stranám realizáciu procesných práv, priznaných im v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany ich práv, a to v takej miere, že tým došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces.

10. V prejednávanej veci je zo súdneho spisu zrejmé, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej úhrady peňažnej pohľadávky titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktorú následne vzal so súhlasom žalovanej v celom rozsahu späť. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa konanie zastavil v súlade s § 145 ods. 1 CSP. Uznesenie vo výroku o zastavení konania nebolo odvolaním napadnuté, teda nadobudlo právoplatnosť (§ 367 ods. 3 CSP), preto nebolo v odvolacom konaní preskúmané.

11. Predmetom odvolacieho prieskumu ostal výrok, ktorým súd rozhodol, že žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov konania.

12. Aj rozhodovanie o náhrade trov konania je bezpochyby súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (por. m.m. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 48/05, II. ÚS 272/08), a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu (obdobne m.m. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 56/05). Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku (ďalej aj „CSP“).

13. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

14. Podľa § 256 ods. 2 CSP ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

15. Z citovaných ustanovení plynie, že pri náhrade trov konania sa vychádza zo zásady procesného zavinenia. Pojem „procesné zavinenie“ je v judikatúre súdov dlhodobo ustálený (por. nar. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017, v ktorom konštatoval, že ustanovenie § 256 ods. 1 CSP je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 OSP,

ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016, a niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 OSP).

16. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napríklad v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca. Ak žalobca tvrdí, že žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, musí túto skutočnosť súdu aj preukázať. Ak by žalobca dôvod späťvzatia na strane žalovaného len tvrdil, no nepreukázal, súd by mohol konštatovať, že procesné zavinenie žalovaného nebolo preukázané, a priznať nárok na náhradu trov konania žalovanému.

17. Aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie strany sporu, ktorej procesný úkon mal za následok zastavenie konania, však existuje výnimka, upravená v § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Aplikácia vyššie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom výnimočnosť tohto prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Vždy je pritom potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho, v čí prospech má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane toho, komu inak prislúchajúci nárok nie je priznaný. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Výnimočnosť prípadu musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnená. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán sporu, pričom treba zohľadniť aj pomery tej sporovej strany, ktorej by inak patrila náhrada trov konania z toho hľadiska, aký bude dopad rozhodnutia v zmysle § 257 CSP na majetkové pomery tejto oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie ust. § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj sporových strán v priebehu konania a podobne.

19. Akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu o trovách konania je povinný vysvetliť v odôvodnení svojho rozhodnutia. Kým vo výroku rozhodnutia súd vyslovuje ako rozhodol, z odôvodnenia musí vyplynúť, prečo tak rozhodol. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného v článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

20. Všeobecné požiadavky na obsahovú kvalitu odôvodnenia rozsudku vyjadrené v § 220 ods. 2 CSP, platia pritom primerane pre každý výrok rozhodnutia súdu, t.j. aj pre rozhodnutie súdu o trovách konania. I pri rozhodovaní o trovách konania je súd povinný vždy vychádzať z individuálnych rozmerov každého jednotlivého prípadu, ktoré sú založené na konkrétnych zistených skutkových okolnostiach. Porušením práva na spravodlivý proces preto býva i taká situácia, kedy v hodnotení skutkových okolností súdom absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla v konaní najavo, ale súd prvej inštancie ju právne nezhodnotil v celom súhrne posudzovaných skutočností a bez toho, aby presvedčivo vložil jej irelevantnosť. Z princípu práva na spravodlivý proces vyplýva rovnako povinnosť súdu umožniť stranám sporu účinné uplatňovanie námietok a argumentov, ako i povinnosť súdu sa s týmito námietkami a argumentmi, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie, presvedčivo v odôvodnení vysporiadať (por. m.m. I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

21. Na tomto mieste je potrebné prisvedčiť žalovanej v jej odvolaní v tom, že súd prvej inštancie si svoju povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie o trovách zastaveného konania náležite nesplnil. V danej veci z odôvodnenia uznesenia totiž vyplýva iba to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval § 257 CSP. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia akékoľvek ďalšie úvahy súdu absentujú a nie je z neho zrejme, z akých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie vyvodil svoj záver o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu. Z dôvodov

preskúmaného uznesenia je nutné vyvodiť, že súd prvej inštancie opomenul ozrejmiť svoje úsudky a závery ohľadom procesnej zodpovednosti pri zastavení konania (na oboch procesných stranách), teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovanej. Nevyplýva z neho aký záver súd učinil o skutkovom stave, t.j. aké logicky prepojené dielčie skutkové zistenia učinil a z akých dôkazov čerpal pri svojom rozhodovaní a prečo.

22. Z uvedeného je nutné vyvodiť, že z odôvodnenia napadnutého výroku uznesenia o trovách konania nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov a jednoznačným právnym záverom na strane druhej, ktorý sa dostal do zjavného nesúladu so skutkovými zisteniami, resp. z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, čím došlo k porušeniu práva žalovanej (i žalobcu) na spravodlivý proces, zakotveného v článku 36 ods. 1 Listiny základných práva a slobôd, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Vzhľadom na povahu vytknutej vady konania pred súdom prvej inštancie sa odvolací súd už ďalej nezaoberal samotnou podstatou veci, resp. sa ňou ani zaoberať nemohol, keďže odvolací súd nemá podklad pre posúdenie vecnej správnosti záveru súdu prvej inštancie o trovách konania sporových strán. Za tohto stavu preto odvolací súd nie je ani oprávnený pre účely eventuálnych vlastných skutkových záverov bez ďalšieho hodnotiť vykonané dôkazy.

23. Z týchto dôvodov odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako uznesenie v jeho napadnutom výroku o trovách konania zrušiť v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie o trovách konania.

24. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení opätovne rozhodnúť o trovách zastaveného konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP) a rozhodnutie odôvodniť aj so zreteľom na argumentáciu žalobcu a žalovanej prednesenú v tomto odvolacom konaní.

25. Mať pritom na zreteli, že ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane... Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (m.m. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010 či sp. zn. 3MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnúť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov... Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (m.m. napr. nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (m.m. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 727/2000). Možno dodať, že napriek doslovnému zneniu ustanovenia § 257 nepriznanie sa môže týkať všetkých trov alebo len ich časti... Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má platiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [pozri k tomu rozsudok ESĽP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10) ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrila svoje stanovisko. Výrok rozhodnutia v prípade úplnej moderácie by mal znieť „stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“ resp. „súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie

napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia 257, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené.» (Števček, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 940 - 943).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).